

teklif birim fiyat sözleşmeye
bağlanan İş'in yapımı
sırasında, yüklenici
idaresine başvurarak su
tutucu yapılarda kullanılması
gereken C25 beton ve WR
tanımlı beton su
geçirimsizlik katkısının SLH-
INS-105-Hazır Beton pozu
kapsamında bulunmadığı
gerekçesiyle ayrı ödenmesini
istediği, ancak talebin
idarece uygun bulunmadığı ve
anlaşmazlık tutanağı
düzenlendiğinden bahisle, C25
beton harcının ve WR katkı
maddesinin ayrı ayrı ödenip
ödenmeyeceği konusu

YÜKSEK FEN KURULU BAŞKANLIĞI 149

KARAR VE GÖRÜŞLER

Karar Konusu : Görüş Talebi

Karar No : 2013/20

Karar Tarihi : 10/04/2013

YÜKSEK FEN KURULU KARARI

I – GİRİŞ

... Belediye Başkanlığı tarafından ihale edilerek teklif birim fiyat sözleşmeye bağlanan

“... Atıksu Arıtma Tesisi Yapımı İşi” ile ilgili görüş istemidir.

II – KONU

... Belediye Başkanlığının ... sayılı yazısında özetle; 4734 ve 4735 sayılı kanunlara

göre ihale edilerek 19.10.2012 tarihinde teklif birim fiyat sözleşmeye bağlanan İş'in yapımı

sırasında, yüklenici idaresine başvurarak su tutucu yapılarda kullanılması gereken C25 beton

ve WR tanımlı beton su geçirimsizlik katkısının SLH-INS-105-Hazır Beton pozu kapsamında

bulunmadığı gerekçesiyle ayrı ödenmesini istediği, ancak talebin idarece uygun bulunmadığı ve

anlaşmazlık tutanağı düzenlendiğinden bahisle, C25 beton harcının ve WR katkı maddesinin ayrı

ayrı ödenip ödenmeyeceği konusunda görüşümüze başvurulmuştur.

Ayrıca idaresi, SLH-INS-100-80 cm çapında Jet Grout yapılması pozu tarifindeki

imalatın yapılmasında, imalatın bünyesine giren çimentonun dozajında değişiklik olması halinde

yeni birim fiyatın yapılıp yapılamayacağı konusunda görüş talebinde bulunmaktadır.

III – İNCELEME

Konu, gönderilen bilgi ve belgeler ile ilgili mevzuatı çerçevesinde Kurulumuzca

incelenmiş olup buna göre:

Yüklenicinin görüş ve talebi;

İhale dokümanları arasında yer alan, Birim fiyat listeleri ve Birim fiyat tariflerinde SLHINS-

105 Hazır Beton birim fiyat pozu tarifinde, C20/25 beton harcı ile C20 betonun tarifinin

yapıldığı ve bunun Bakanlığımız birim fiyatında bulunan C20/25 beton harcı ile aynı olduğu,

projelerin Genel Notlar bölümünde yer alan C25/30 WR betonun farklı pozunun bulunduğu,

C20-25 evsafındaki hazır betonun tarifinin hiçbir zaman C20 ve C25 beton olarak ayrı ayrı beton

sınıfları anlamında olmadığı ayrıca, birim fiyat listeleri ve birim fiyat tariflerinin Genel Hükümler

bölümünün 18. Maddesinin Kamu İhale Kanunu sözleşmeleri mevzuatına ve eşitlik prensibine

aykırı olduğu, bu madde hükmü ile birim fiyat sözleşmenin anahtar teslimi götürü bedel

sözleşmeye dönüştürüldüğü, işe ait sözleşmenin “Sözleşmenin ekleri” başlıklı 8.1 maddesinde

Birim Fiyat tariflerinin, ön/kesin projelerden öncelikli olduğu, Birim fiyat tariflerinde bulunan

C20/25 beton sınıfının projelerde yer alan C25 WR beton sınıfların farklı üretim ve kalitede

olduğu, bu nedenlerle su tutucu yapılarda kullanılması istenilen C25/30 beton harcının ayrı, WR

tanımlı su geçirimsizlik katkısının ayrı ödenmesi gerektiğini, belirtmektedir.

İdaresinin görüş ve değerlendirmesi ise;

İhale öncesi hazırlıklarında, tüm hazır beton kalemleri tek kalemde toplanarak SLH

INS-105 Hazır beton pozunun oluşturulduğu, ayrıca ihale dokümanı ekinde verilen analiz

formatının girdiler kısmında da C25 WR ve C20 betonların m3 cinsinden yer aldığı, birim fiyat

teklif cetvelinde de SLH – INS – 105 Hazır beton kalemi karşılığında notlar kısmında toplam

beton miktarın bulunduğu, Birim fiyat tarifinde “... projede öngörülen mukavemeti sağlayacak

şekilde hazırlanmış C20/25 evsafındaki hazır beton ...” ifadesi ile kast edilenin C20 ve C25

betonlar olduğu, ayrıca Birim fiyat listeleri ve Birim fiyat tariflerinin Genel Hükümler bölümünün

18. Maddesinin ve yüklenici tarafından verilen teklif mektubunun birinci maddesi gereği bahse

konu imalatın SLH-INS-105 poz nolu birim fiyat kapsamında olduğu,

Atıksu Arıtma Tesisi betonarme projelerinin Genel Notlar bölümünde, beton sınıfının

su tutucu yapılarda C25 WR, su tutucu olmayan yapılarda C20 olacağının belirtildiği ve inşaat

işleri şartnamesinde de C25 WR ve C20 betonların basınç değerlerinin verildiği, bu nedenlerle

yüklenici talebi olan SLH-INS-105 Hazır beton ile tariflenen C20 olduğu gerekçesiyle, su tutucu

yapılar için C25 betonun ayrı ödenmesinin mümkün olmadığına,

Jet Grout kolonu yapılması ile ilgili olarak; SLH-İNS-100- 80 cm. çapında Jet Grout

yapılması pozu tarifinde, “İnşaat bünyesine giren çimento bedeli ile çimentonun yüklenmesi, iş

başına kadar taşınması, depolanması ve muhafazası ile idarece onaylanan dizaynda yer alması

halinde her türlü katkı maddesi dahil 1m jet grout kolon imalatının fiyatıdır.” ve “Not: İmalatta

kullanılacak çimentonun ağırlığı, şantiye yüklenici tarafından kurulacak kantar vasıtasıyla idare

tarafından kontrol edilecektir.” denildiği,

Sözleşme eki Jet Grout Yapım Teknik Şartnamesi madde 2- Uygulama Sistemi ve

Jet Enjeksiyon parametrelerinin seçimi kısmında ön deneme üretimleri ile jet enjeksiyon

parametrelerinin belirleneceğinin ifade edildiği, “1 m3

enjeksiyon karışımında 450 kg çimento

kullanılacaktır “ hükmünün yer aldığı, ayrıca “Ön deneme üretimleri sonuçlarına dayanılarak

su/çimento oranı ve çimento dozajı için farklı değerlerin kullanılması idare’nin onayına tabidir”

ifadesinin bulunduğu,

Ön deneme üretimlerinde 80 cm jet grout kolonlarının oluşturulduğu, test sonuçlarının

da Jet Grout Yapım Teknik Şartnamesinin 6 ncı maddesinde, Kalite Kontrol kısmında istenilen

kalite kontrol teknik şartlarının sağlandığı,

Yukarıdaki şartlara uygun olarak yapılan imalatlarda sadece çimento dozajının

değişmesi durumunda, yeni dozaja göre SLH-INS-100-80 cm çapında Jet Grout yapılması birim

fiyatının yeniden belirlenmesi gerekip gerekmediğine,

İlişkin bulunmaktadır.

Tarafların görüş ve talepleri belirtildikten sonra, konunun inceleme ve değerlendirilmesine

geçilmiştir.

Bilindiği üzere; 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun,

Sözleşme Türleri başlıklı 6. maddesinin (c) bendinde; “Yapım İşlerinde; ön veya kesin

projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine, mal veya hizmet alımı işlerinde

ise işin ayrıntılı özelliklerine dayalı olarak; idarece hazırlanmış cetvelde yer alan her bir iş

kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri için istekli tarafından teklif edilen birim fiyatların çarpımı

sonucu bulunan toplam bedel üzerinden birim fiyat sözleşme," hükmü,

İlkeler başlıklı 4 üncü maddesinde;

"Bu kanuna göre düzenlenecek sözleşmelerde, ihale dokümanında yer alan şartlara

aykırı hükümlere yer verilemez.

Bu kanunda belirtilen haller dışında sözleşme hükümlerinde değişiklik yapılamaz ve

ek sözleşme düzenlenemez.

Bu kanun kapsamında yapılan kamu sözleşmelerinin tarafları, sözleşme hükümlerinin

uygulanmasında eşit hak ve yükümlüklere sahiptir. İhale dokümanı ve sözleşme hükümlerinde

bu prensibe aykırı maddelere yer verilmez. Kanunun yorum ve uygulanmasında bu prensip göz

önünde bulundurulur." hükmü,

İşe ait sözleşmenin "Sözleşmenin Türü ve bedeli" başlıklı 6 ncı maddesinde;

"6.1. Bu Sözleşme, birim fiyat sözleşme olup, ihale dokümanında yer alan kesin projeye/

projelere ve bunlara ilişkin mahal listeleri ile birim fiyat tariflerine dayalı olarak, İdarece

hazırlanmış birim fiyat teklif cetvelinde yer alan her bir iş kaleminin miktarı ile bu iş kalemleri

için yüklenici tarafından teklif edilen birim fiyatların çarpımı sonucu bulunan tutarların toplamı

olan..... (rakam ve yazıyla).... bedel üzerinden akdedilmiştir.

6.2. Yapılan işlerin bedellerinin ödenmesinde, birim fiyat teklif cetvelinde yüklenicinin

teklif ettiği ve sözleşme bedelinin tespitinde kullanılan birim fiyatlar ile varsa sonradan tespit

edilen yeni birim fiyatlar esas alınır.” hükmü,

Yer almaktadır.

İhale dokümanları arasındaki ‘Birim Fiyat Tarifleri Genel Hükümleri’nin 18.

Maddesinde ise; “18- Aşağıda tariflenen birim fiyatlar kapsamında tarifinde belirtilmiş olsun

veya olmasın, kısmen, eksik veya hatalı olarak belirtilmiş veya açık bir şekilde tarif edilmemiş,

sadece ima edilmiş olsa dahi tüm işlerin projesine göre tamamlanması için gerekli işlemler,

imalat işlerinin dahil olduğu kabul edilecektir. Bu durumda hiçbir fiyat değişikliği veya yeni

birim fiyat yapılması gibi bir hak talebinde bulunulmayacaktır.” Hükümünün mevcut olduğu

görülmektedir.

Bütün bu hükümler birlikte değerlendirildiğinde; idare tarafından hazırlanarak ihale

dokümanları arasına konulacak birim fiyat tariflerinin,

herhangi bir tereddüte mahal vermeyecek

ölçüde açık ve net bir şekilde düzenlenmesinin gerekli olduğu, bu itibarla, birim fiyatların

kapsamının nelerden oluştuğunun eksiksiz bir şekilde fiyatın tarifinde belirtilmesinin gerekli

bulunduğu, bunun yerine 18. Maddede olduğu gibi birim fiyat tarifine ek olacak şekilde ilave bir düzenlemenin yapılmasının uygun olmayacağının belirtilmesinde fayda mütalaa edilmektedir.

Anlaşmazlık konusu olan su tutucu yapılarda kullanılması istenen C25 beton harcı ve

WR katkısı ile ilgili olarak;

İhale dokümanları ve sözleşmesi eki Birim Fiyat Listeleri ve Birim Fiyat Tariflerinde

yer alan SLH-INS-105 poz nolu birim fiyat tarifi, "Hazır Beton: Yıkanmış, elenmiş ve/veya

kırılmış granülometrik agnega ile TS'ye uygun, projesinde öngörülen mukavemeti sağlayacak

şekilde hazırlanmış C20/25 evsafındaki hazır beton harcının satın alınması, transmiksere

yüklenmesi, döküm yerine gerektiğinde beton pompası ile basılması, (bunun için pompanın iş

başına kadar nakli, pompa platformunun hazırlanması, pompa ve aksesuarlarının montaj ve

demontajı dahil olmak üzere) serilmesi, vibratör ile sıkıştırılması, gerektiğinde sulanması,

soğuktan, sıcaktan ve diğer dış tesirlerden korunması, gerekli ve yeter sayıda deney için

numune alınması ve gerekli deneylerin yapılması, şartnamesine göre nem tecritinin yapılması,

su tutucu ünitelerde projesinde belirtilen yerlerde PVC su tutucu bantların yerleştirilmesi,

derz macunları ile takviye yapılması, sızdırmazlık kontrolünün yapılması, su tutulan

yapılar haricindeki yapıların şartnamesinde belirtilen bir su geçirmeyen membran tipi ile

korumasının yapılması, bütün tesisat, boşluk kovanları ile diğer inşaat kalemleri için gerekli

mesnetleme maksadıyla konacak ankrajlar ve benzer başka gömülü aksamın şartnamesine

göre yerleştirilmeleri, her türlü işçilik, malzeme ve zayiatı, makine, ara, gereç ve laboratuvar

giderleri, işyerindeki her türlü yatay ve düşey taşımalar, yükleme ve boşaltmalar ile müteahhit

kârı ve genel giderler dahil yerinde dökülmüş 1 m³beton fiyatıdır.

ÖLÇÜ: Projedeki boyutlar üzerinden hesaplanır.

NOT: 1. Hazır betonlar "TSEK" belgeleri üreticilerden temin edilecektir.

2. Beton imalatı tamamlanınca birim fiyatın % 90'nı, su tutucu ünitelerde su

geçirmezlik deneyi yapıldıktan sonra, diğer ünitelerde de su yalıtımları yapıldıktan sonra kalan

% 10'u ödenir." olarak tanımlanmıştır.

İşe ait projelerin Genel Notlarında ise; "Beton sınıfı: Su

tutucu yapılarda C25 WR,

Su tutucu olmayan yapılarda (C20) olacaktır.”

Hükmü yer almaktadır.

Sözleşme kapsamında yapılması öngörülen yapıların, su tutucu olan ve su tutucu

olmayan üniteler olarak iki kategoride tanımlandığı ancak, her iki yapının beton imalatı için

tek bir tarifi yapılmak suretiyle ‘SLH-INS-105 poz nolu hazır beton birim fiyatı’ için teklif

istenildiği görülmektedir.

Hazır betonun poz tanımı ve proje notlarından anlaşılacağı üzere; teklif kapsamındaki

hazır beton imalatının tarifinde, dökülecek hazır betonun her ne kadar C20/25 olacağı ifade

edilmiş ise de, poz tarifinde ve notunda su tutucu ünitelere atıf yapılmış olması ve gerekse,

projelerin genel notlarında, su tutucu yapılar ve su tutucu olmayan yapılarda dökülecek hazır

betonun sınıf ve özelliği açık şekilde belirtilmiş bulunmaktadır.

Diğer taraftan, ihale dokümanları arasında yer verilen teklif analizi formundan da,

tekliflerin BS20, BS25 (WR) betonu denilmek suretiyle, gerçekte C20 ve C25 beton harcını

kapsayacak şekilde istenilmiş olduğu görülmektedir.

SLH-INS-105 poz nolu birim fiyatın tarifi, Birim Fiyat Tarifleri Genel Hükümlerinin 18.

Maddesi hükmü, ihale dokümanları arasında yer alan projelerdeki proje notları ve ön bölümde

belirtilen diğer hususlar birlikte dikkate alınarak değerlendirme yapıldığında; WR tanımlı C25

su geçirimsizlik katkılı hazır beton imalatı dahil tüm hazır betonların, teklif cetvelinde yer alan

SLH-INS-105 poz nolu birim fiyat üzerinden ödenmesinin uygun olacağı sonucuna varılmıştır.

İdaresince gündeme getirilen diğer konu olan, Jet Grout yapılması imalatındaki çimento

dozajının değişmesi halinde yeni birim fiyatın belirlenmesinin gerekip gerekmeyeceğine ilişkin

olarak ise; anlaşmazlık tutanağında bu hususun yer almadığı gibi, bu konuda idaresinin görüşü

de bulunmadığı, ayrıca konunun gerçekleşmiş somut bir olaya bağlı olarak ortaya konulmamış

olması nedeniyle, varsayıma dayalı olarak bu aşamada görüş verilmesinin mümkün bulunmadığı

değerlendirilmektedir.

IV- KARAR

İdaresinin “... Atıksu Arıtma Tesisi Yapımı İşi” ile ilgili talebine ilişkin konu, ön

bölmelerde belirtildiği üzere detaylı olarak incelenmiş olup, buna göre;

Sözleşme kapsamındaki, WR tanımlı C25 su geçirimsizlik katkılı hazır beton dahil

tüm hazır beton imalatlarının, teklif cetvelinde yer alan SLH-

INS-105 poz nolu teklif fiyatından

ödenmesi gerektiğine,

Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri
Hakkındaki 644 sayılı Kanun

Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a)
bendine istinaden, 20/04/2013

tarihinde yapılan toplantıda katılanların oy birliği ile karar
verilmiştir.